

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Communi Confessorum. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

aliorum non fratrum causa illud omittitur neque dicas, in Breuiario non adnotatum fuisse dictum Responsorium in Festo Sanctorum Placidi, & sociorum; quia vnicam Lectionem habent, quasi illud positum fuisset, si duas, vt in Festo Sanctorum Gerualdij & Protasij; Primi & Feliciani; nam in Festis SS. Faustini, & Iouitæ, Marci & Marcelliani, quæ vnicam Lectionem habent, ante eandem notatum est idem Responsorium: *Hæc est vera fraternitas*: in editione Breuiarij Vaticana 1608. præcedentibus editionibus emendatiore.

Obiecerunt aliqui, quod in Missa Sanctorum Nerei, & Achillei, Domitillæ, atq. Pancratij dicitur post Epistolâ: *Hæc est vera fraternitas*: & tamen certum est, eos omnes non esse fratres secundum carnem. At non valet illatio à Missali ad Breuiarium: & præterea Missa illa erat antiquitus de duobus fratribus Nereo, & Achilleo; Pancratius habebat Missam propriam. Domitilla addita est à Clemente VIII. qui recognouit corrigenda, non mutauit congruentia, & quæ rationi potiori consona forent. Potissimum verò fit eo die. Festum de Sanctis fratribus vt ex Euangelio, & eiusdem Homilia constat.

Dices adhuc: Symphorosa mater est, & cum filijs habet hoc idem Responsorium. At Festum hoc in rigore est tantummodo filiorum, & fratrum, qui die 18. Iulij obierunt, mater autem pridie, vt patet apertè in Lectione tertia illius Festi.

10 Inter vtrumque Commune vnus, & plurium Martyrum rectè collocatum est aliud Commune Martyrum tempore Paschali, vt esset Commune vtrisque; ratio verò, cur Martyribus officium Paschale tribuatur, à S. Ambrosio affertur, in *Sermone qui in eodem officio legitur*: *Dignum est, & congruum, &c.*

11 Pius V. nihil mutauit, nisi primas Lectiones, & secundas Sancti Ambrosij, & S. Cypriani; addiditque Homiliam ad aliud Euangelium Paschale: *Ego sum vitis, vos palmites*; pro varietate Euange-

liorum in Missa legendorum, vt officium deinde concordet cum Missa.

12 Hymnus: *Rex gloriose Martyrum*, dicitur etiam in Vesperis, omisso illo: *Sanctorum meritis inclita gaudia*: (qui alioquin non discordaret à gaudijs Paschalibus) tum, vt cantari possit cantu Hymnorû Paschalium, tum, vt possit mutari finis Hymni more Paschali, quod est peculiare in officio Martyrum, non autem Confessorum in quo dicitur: *Iste confessor metri diuersi ob rationem à S. Ambrosio allatam supra num. 10.*

13 De Antiphona vna, & tribus Psalmis in vnoquoque Nocturno diximus *Sect. 5. c. 7. n. 5. pag. 59.*

14 Quæ desunt in Communi Paschali, sumi debent ex Communi extra tempus Paschale, ait Rubrica, sed intellige, quoad Lectiones tantum primi Nocturni. nam in secundo non benè conueniunt aliæ, quæ leguntur extra tempus Paschale, nisi infra Octauam ad varietatem, vt dicitur in octauario Romano. *infra Octauam Martyrum temporis Paschalis post quartam diem.*

De Communi Confessorum. Cap. III.

1 **C**ommune Confessorum Pontificum est idem, quod in Breu. M. S. & 1550. paucis exceptis, nam Pius V. legi iussit de Scriptura in 1. Nocturno. addiditque alias ad calcè pro Octaua, vel ad varietatem in Festis è quibus primæ illæ: *Laudemus viros gloriosus*; deseruire possunt in officio plurium Confessorum simul, si alicubi occurrant.

2 Pro summis Pontificibus Confessoribus vnica est differentia ab alijs, in Antiphona ad *Magnificat* in secundis Vesperis, qua vtimur in Cathedra Sancti Petri, in qua sederunt successores eiusdem. *Dum esset summus Pontifex, &c.*

3 Pro Doctoribus extat Antiphona propria in vtrisque Vesperis, *Ad Magnificat*: *O Doctor optimè*; quæ habetur in Breuiar. M. S. & 1550. Pius V. addidit Lect. 1. Noct. & 2. mutauit Lectiones 3.

vt pro Homilia Sancti Hieronymi legatur ea, quæ est Sancti Augustini. Clem. VIII. adiecit Octauum Responsorium. In medio Ecclesie, &c.

4. Commune Confessorum nõ Pontificum est idem, vt in antiquis Breuiar. mutauit Pius V. Lection. 1. Noct. vt essent de Scriptura, & secundi Noct. in magè proprias, ex Ioan. Chrysof. alias adiecit de more ad varietatem in Festis, vel pro Octaua. Oratio, *Adesto*, habetur in Sacramentario Gregoriano.

5. Quando fit Festum plurimorum Confessorum siue Pontificum, siue non Pontificum; datur facultas mutandi verba, tum in Oratione, tum in Sermonibus, vt sonent numerum pluralem: verbi gratia: *Ad Sanctorum, ac Beatissimorum Patrum nostrorum N. N. quorum, &c. Beatorum N. & N. dier, quorum festiuitatem celebramus.* non tamen in Sermone Sancti Gregorij ex libro Moralium: *Deridetur iusti simplicitas*: quia non est proprie Sermo de Sancto, sed tractatus, & expositio libri Iob. In Antiphonis, Responsorijs, Hymnis, & Homilijs nulla fit mutatio; licet non quadrent pluribus; quia nimia esset mutatio, & perdifficilis, vt congruat in omnibus.

6. Tempore Paschali additur, *Alleluia*, vbi scilicet non habetur. vt in Breu. M.S. & 1550. & ad Responsoria breuia Horarum duplicantur. In Inuitatorio repetitur, vt alias, *Venite adoremus, alleluia*; quod in Apostolis etiam, & in sequentibus obserua, contra eos, qui putant repetendum esse tantum, *Alleluia*, vt in Inuitatorio Martyrum tempore Paschali. Tres Psalmi dicuntur sub vna Antiphona; etiam post Ascensionem Domini. quæ & obserua in sequentibus Communibus Virginum, Mulierum Sanctarum, & Dedicationis Ecclesie. causam mysticam habes *Secl. 5. c. 7. nu. 5. pag. 44.*

7. In Translationum Festis, & quando officia Confessorum transferuntur in aliam diem, vt in Rubricis, mutatur versus in Hymno: *Iste confessor*: vt in Breuiario, Urbani VIII. iussu recognito, ne mendacium dicatur, quod eo die obierint in D. Barth. Gauant, Tom. II.

Hymno Laudum Confessorum nõ Pontificum videbatur etiam mutandus ille versus: *Dies resulsu lumine, quo Sanctus, &c.* sed non mutatur, quia non dicimus. *Hic dies*; precise, in quo fit officium. contingit etiam transferri officium à die obitus in immediatè sequentem diem, puta à Dominica in Feriam secundam; & eo casu in primis Vesperis nõ est mutandus prædictus versus; quia verè eo die obiit, infra Octauam vero dicitur, vt in Festo; quia, vt sepè dixi, tota Octaua est velut vnus, idemque die, octaua scilicet Festi, non autem octaua dierum mensis, intra quam translatum festum contingit celebrari: quod benè nota.

De Communi Virginum, & non Virginum. Cap. IV.

1. Dantur Virgines tantum, Virgines, & Martyres; Martyres nõ Virgines; nec Martyres, nec Virgines. & licet officij sit comune his omnibus in multis tamen aliqua, vt decet, eè habet propria.

2. Virgines igitur non Martyres habent Orationem propriam, Hymnum post Inuitatorium, primum Responsoriorum, & Capitulum Nonæ. Hymnum, & Capitulum à Clemente VIII. primum Respons. à Pio V. qui & addidit Lectiones de Scriptura in 1. Noct. & alias pro 2. Nocturno ex Ambrosio.

3. Virgines, & Martyres habent, præter Orationem, Hymnum post Inuitatorium, primum à Pio V. Responsorium, Lectiones primi Nocturni, *Confitebor tibi, &c.* ab eodem Pio V. qui addidit sequentes alias Lectiones ad varietatem in Festis, vel ad Octauam.

4. Martyres tantum, non Virgines, habent Commune distinctum à superiore; tum primas Lectiones à Pio Quinto, *Confitebor*; in reliquis concordat officium Breu. M.S. & 1550. Lectiones secundi Nocturni pro Mart. non Vidua additæ sunt ab Urbano VIII.

5. Sanctæ mulieres, nec Virgines, nec Martyres, idem habet officium cum precedentibus non Virginibus; sed à Pio V. habent Capitula Horarum: *Mulierem fortem, &c.* tum Lectiones secundi No-

K tur-